

fráček i. d.

Vojenští zběhové v době osvícenského absolutismu ve světle dokumentů českého gubernia a dalších pramenů

Ondřej Švehelka

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav českých dějin

Praha 2013

Posudek oponenta diplomové práce

Ondřej Švehelka si pro svou diplomovou práci zvolil nesnadné, dosud nepříliš často diskutované téma týkající se problematiky c. k. armády v čase absolutismu, konkrétně otázky vojenských zběhů. Je nutno konstatovat, že šlo v mnoha ohledech o odvážný krok, který se však autorovi vyplatil. Výsledkem je zajímavá studie vycházející z dosud převážně nevyužitých pramenů, která vytváří důležitou základnu pro další výzkum.

Struktura textu je vyvážená a z odborného hlediska nelze činit žádné podstatné výtky. Práce je rozdělena do dvou vyvážených logických celků. První část tvoří první tři kapitoly. První (Války habsburské monarchie v době osvícenského absolutismu) je v podstatě historickým úvodem, který slouží k „zarámování“ celého problému do dobových souvislostí. Podobně, byť konkrétněji, je směřována kapitola druhá (Císařsko-královská armáda a její reformy) zabývající se proměnou habsburského vojska v epoše osvícenského absolutismu. Informační charakter má také kapitola třetí (Shrnutí vývoje nejvyšších zemských úřadů v Čechách v době osvícenského absolutismu) nezbytná pro pochopení struktury druhé části práce.

Právě druhá část práce (kapitoly 4. – 6.) představuje zásadní přínos celé studie. Zatímco první část představuje rekapitulaci dosud známých skutečností, druhá část je z velké části původní, založená na studiu dobových zákonů a nařízení a samozřejmě také pramenů. Mimořádně přínosné jsou především statistiky – seznamy vojenských zběhů z Čech ve sledovaných epochách. Velmi zajímavá je ale i kapitola pátá (Zběhlec a obyvatelé) zabývající se citlivou otázkou poměru obyvatelstva Českého království k vojenským zběhům, respektive stanovování postupu vůči nevojenským osobám, které se buď dopustily poskytnutí jakékoli formy pomoci dezertérům, anebo se naopak aktivně podílely na jejich pronásledování.

Na základě výše uvedených skutečností musím konstatovat, že Ondřej Švehelka předložil velmi kvalitní diplomovou práci, která vyhovuje odborným i technickým požadavkům na ni kladeným. Splnila vytyčené cíle a prokázala schopnost samostatné vědecké práce. Doporučuji ji proto k obhajobě.

Navrhované hodnocení: výborně

V Praze 1. září 2012

